Cronica sporturilor

FOOTBALL
IN JOC DE ANTRENAMENT

Rapid a invins Gloria C. F. R. cu 10-2 (6-1, 1-1, 3-0)

Rapid a făcu Joi după amiază un reuşit antrenament în compania echipei gălăţene Gloria C.F.R. Feroviarii bucureşteni au dovedit o formă excelentă, dispunând de oaspeţi cu scorul de 11—2. S'au jucat trei reprize de câte 30 minute, în cursul cărora gălăţenii au încercat o serie de jucători dintre care numai câtiva au dat satisfacţie.

Bucureştenii au încercat şi ei mai multe formule de echipă, cea din prima repriză fiind cea mai bună. Gloria C.F.R. a cedat la un scor atât de mare, din cauză că a schimbat echipa în permanenţă.

Punctele au fost înscrise de Auer (2), Şipoş, Baratky (3), Bogdan (2), Gavrilescu şi Florian pentru Rapid, iar pentru Gloria C.F.R. de Demeny şi Bătrân.

Echipele au jucat în următoarele formaţii:

RAPID: Rădulescu (Sadovsky), Slivăţ (Marton), Lengher, Costea (Vintilă), Răşinaru (Costea), Moldoveanu, Şipoş, Simko, Baratky (Auer), Auer (Gavrilescu, Florian), Bogdan (Jurca).

GLORIA C.F.R.: Negru (Cuciardy), Prassler II, Jarca, Kiss (Tudose), Pepelea, Szutor (Codreanu), Lăzărescu (Cucula), Harotan), Millea, Bodea (Popovici), Demeny (Florian), Harotan (Bătrân).

Venus a dispus de Socec Lafayette cu 6-2 (3-0, 1-2, 2-0)

Antrenamentul de Joi din Splaiu a fost înainte de toate un match interesant. Socec Lafayette este o echipă destul de bună şi are o mare însuşire de partener de antrenament: are condiţie fizică.

Constatările pe care le permite antrenamentul acesta nu sunt numeroase şi nu pot fi concludente. Venus este la primul match şi nu a aliniat o formaţie fixă, căreia să i se aprecieze valoarea şi să i se remarce lipsurile. Au fost încercaţi jucători tineri şi în posturi cu totul nepotrivite astfel că antrenamentul de Joi nu poate avea valoare documentară decât pentru comportarea individuală a jucătorilor.

Venus este în căutarea unei formaţii de campionat.

Apărarea va rămâne neschimbată pentrucă ieri a jucat şi Sfera şi nu ca un om, care vrea să abandoneze footballul. Fundaşul Venusului a arătat o vigoare excepţională şi dacă acum nu este deloc în formă poate să-şi revină complet până la începerea campionatului.

Soluţia liniei de atac este însă mult mai greu de aflat. In apărare lipsa lui Lupaş a suplinit-o Brandabura, care a fost unul din cei mai buni jucători de pe teren, dar în linia de atac lipsa lui Humis nu poate fi remediată. Este adevărat că Bodola a jucat foarte bine şi ca înaintaş centru dar acesta nu rezolvă cu nimic problema. Din atacul Venusului lipseşte un om, care se cere a fi găsit.

Un asemenea match nu interesează desigur, prin el însuşi. Acela de ieri, din Splaiu a fost interesant ca spectacol dar totuşi nu merită să fie prezentat în amănunt.

S'au jucat trei reprize de câte 30 de minute şi cu excepţia celei de a doua reprize a dominat Venus. In repriza secundă jocul a fost echilibrat şi Socec a avut avantajul scorului.

In prima parte a jocului au marcat Ene, Iordache şi Bodola, în a doua Iordache şi pentru Socec, Berbeacă şi Radu, iar în ultima parte Carciog şi Bodola, printr'un shoot extraordinar de pe la 16 metri de poartă.

Unirea Tricolor s'a antrenat cu S. E. T. şi Leonida

Joi după amiază Unirea Tricolor s'a antrenat cu S.E.T. şi Leonida, câte o repriză.

Echipa divizionară s'a mişcat foarte bine şi a învins cu 6—4 şi 4—2.

Unirea Tricolor a aliniat echipa următoare: *Creţeanu, Petrescu, Iliescu, Cristescu (Brădescu) Anghelache, Brădescu (Ghica), Mihăilescu, Paraschiva, Sonny Niculescu (Covaci), Cârjan, Criciotoiu. (Marinescu).*

Antrenamentul de Joi al „Monitorului Oficial"

„Monitorul Oficial" a avut Joi al doilea antrenament pe noul teren „Phoenix" din str. Doinei nr. 4.

D. preşedinte Petruş Vasilescu a asistat la antrenament care a fost condus de d. Şerb. S'a făcut condiţie fizică şi un joc la două porţi între junfori şi seniori.

Viitorul antrenament va fi Marţi la ora 15.

Jocurile echipei naţionale ale Germaniei

Primele matchuri ale echipei naţionale de football germane sunt cunoscute.

Răspunzând unei invitaţii făcută de d. von Tschammer und Osten, Fuehrerul sportului german, echipa naţională a Finlandei va juca la 1 Septembrie, la Leipzig.

Al doilea match al reprezentativei Marelui Reich a fost fixat pentru 6 Octombrie. Germania joacă la Budapesta cu Ungaria.

Două săptămâni mai târziu se dispută pe teren german o întâlnire Germania—Bulgaria.

Este de asemenea probabilă o partidă Germania—Elveţia spre sfârşitul sezonului, căci federaţia elveţiană şi-a manifestat dorinţa de a invita echipa Germaniei. Un răspuns definitiv nu a fost încă dat dar se pare că federaţia germană va accepta invitaţia elveţiană.

AUTOMOBILISM

Inscrierile cu taxă simplă pentru „Marele premiu Braşov" s'au închis

Joi seară s'au închis înscrierile cu taxă simplă pentru „Marele premiu al oraşului Braşov", competiţiune automobilistă şi motociclistă de viteză pe circuit, sorocită pentru data de 1 Septembrie.

Adeziunile pentru această alergare sunt numeroase dar, din cauza evenimentelor nu este sigură participarea tuturor celor înscrişi.

Dăm deci lista înscrierilor sub cuvenita rezervă.

Iată această listă:

MOTOCICLETE SPORT

Teodor Porojan (A. R. M. A.), Zundapp 500 cmc.
Hans von Engelbrechten (A. R. M. A.), Zundapp 500 cmc.
A. von Engelbrechten (A. R. M. A.), Zundapp 600 cmc.
Willy Richter (A. R. M. A.), Norton 500 cmc.
Radu Tatusescu (A.R.M.A.), X.
Richard Adleff (A. R. M. A.) B.M.W. 500 cmc.
Ion Salaru (A. R. M. A.), X.
Martin Falk (A. R. M. A.), Victoria 350 cmc.
Iulius Petruţ (A.R.M.A.), Ariel 350 cmc.
Ion Popa (Metropola), B.M.W. 500 cmc.
St. Moscoianu (M. C. R.), Triumph 500 cmc.
Petre Vasilescu (M.C.R.), Sarolea 500 cmc.
Ion Craioveanu (M.C.R.), N.S.U 500 cmc.
Emil Pavel (M.C.R.Br.), B.M.W. 500 cmc.
Egon Abraham (M. C. Cor.), Zundapp 600 cmc.
Gh. Georgescu-Titu (M.C.R.), X.
Ştefan Pop (M. C. R. Cl.), D. K. W. 250 cmc.
Willy Appel (A.R.M.A.), Zundapp 500 cmc.
Aurel Andronescu (A.R.M.A.), A. J. S. 500 cmc.

MOTOCICLETE CURSE

Ion Popa (Metropola), Norton 500 cmc.
N Ionescu-Cristea (Metropola), Norton 500 cmc.
Ion Craioveanu M.C.R.), N.S.U. 500 cmc.
St. Moscoianu (M. C. R.), Triumph 500 cmc.
Petre Vasilescu (M.C.R.), Sarolea 500 cmc.
Iosif Roman (A.R.M.A.), Rudge 500 cmc.
Erich Lautmann (M. C. R. Br.), Rudge 500 cmc.
Ştefan Pop (M.C.R.Cl.), D.K.W. 250 cmc.

CONCURENŢII GERMANI

Ewald Kluge, D.K.W. 250 cmc. cu compresor.
Heiner Fleischmann, D. K. W. 250 cmc. cu compresor.
Walfried Winkler, D. K. W. 250 cmc. cu compresor.
Hans Ladermeyer, B. M. W. 500 cmc.
Ludovic Kraus, B. M. W. 500 cmc.

AUTOMOBILE SPORT PESTE 1500 cmc.

Fritz Werneck (Germania) B. M. W. 2000 cmc.
Walter Bäumer (Germania), B. M. W. 2000 cmc.
W. Brinn (Germania), B.M.W. 2000 cmc.
Werner Schlütern (Germania), B.M.W. 1500 cmc.
Huschke von Hahnstein (Germania), B.M.W. 2000 cmc.
Reichenwallner (Germania), Fiat 1100 cmc.
Petre Cristea (România), B. M. W. 2000 cmc.
Ing. Jean Calcianu (România), X.
Ministerul propagandei (România), Alfa Romeo 2300 cmc.
Teo Kunz (România), B.M.W. 2000 cmc.
DDr. Titu Manicatide (România), Fiat 1500 cmc.
Ladislau Fabiny (România), B. M. W. 2000 cmc.
Renatto Ferrero (România), Ford-Miller.

CATEGORIA PANA LA 1500 cmc.

Reichenwallner (Germania), Fiat 1100 cmc.
Werner Schlütern (Germania), B.M.W. 1500 cmc.
H. von Hahnstein (Germania), X.
Dr. Titu Manicatide (România), Fiat 1500 cmc.
Ing. Jean Calcianu (România), X.

INFORMAŢII SPORTIVE

Stadiul Român, secţia de Atletism convoacă pentru Sâmbătă 24 crt. orele 20 în localul — Barbieru — vis-à-vis de A.N.E.F. - Isvor, la o şedinţă extraordinară pe toţi atleţii juniori şi seniori pentru a primi comunicări importante.

ATLETISM

Astăzi incep la A.N.E.F. campionatele României
Programul primei zile

De marea întrecere atletică nu ne mai desparte decât o zi. Astăzi după amiază pe stadionul A.N.E.F. cei mai buni atleţi din Timişoara, Oradia iMare, Cluj, Sibiu, Braşov şi Bucureşti vor începe lupta pentru mult invidiatul titlu de campion naţional.

PROGRAMUL PRIMEI ZILE

Programul primei zile cuprinde următoarele probe:
100 metri plat serii,
aruncarea discului stil elenic,
5000 metri plat,
săritura în înălţime,
800 metri plat,
aruncarea ciocanului,
100 metri plat finala.

Concursurile vor începe la ora 16.30 fix.

ATLEŢII DIN PROVINCIE SOSESC ASTAZI

Majoritatea atleţilor din provincie vor sosi în cursul zilei de astăzi, urmând a fi încartiruiţi la căminul studenţesc Regele Carol.

AL 20-lea CAMPIONAT NAŢIONAL

Primele campionate naţionale ale României Intregite s'au disputat acum două decenii. Cu ele a început propriu zis mişcarea atletică românească. In acest an Naţionalele serbează 20 de ani dela înfiinţare. Este o dată care reprezintă mult pentru mişcarea sportivă românească.

Artistice-Culturale

Teatrul studio va fi oficial a doua scenă a teatrului Naţional
Solemnitatea începutului de an teatral

Miercuri s'a oficiat la Studioul Teatrului Naţional sfeştania pentru începerea repetiţiilor, în vederea apropiatei stagiuni.

După slujba religioasă d. Ion Marin Sadoveanu, director general al teatrelor a arătat d-lui Radu Budişteanu, ministrul cultelor şi artelor, precum şi personalului prezent, necesitatea integrării acestei scene la teatrul Naţional.

D-sa a făcut apoi un scurt istoric al Studio-ului.

Scoţând în relief atitudinea dreaptă şi înţelegerea deplină a d-lui ministru Radu Budişteanu, faţă de problemele actuale ale teatrului românesc d. I. M. Sadoveanu a mulţumit d-lui ministru, în numele personalului studio-ului pentru opera săvârşită azi prin constituirea Studio-ului ca a doua scenă oficială a teatrului Naţional.

CUVANTAREA D-LUI MINISTRU RADU BUDIŞTEANU

D. RADU BUDIŞTEANU, ministrul cultelor şi artelor a dat citire următoarei decizii :

„Studio-ul teatrului Naţional din Bucureşti, constituind a doua scenă a acestui teatru, se integrează în organizarea acestei instituţiuni publice.

In consecinţă, toate dispoziţiunile generale şi speciale din legea teatrelor, aplicabile teatrelor Naţionale, se vor respecta la tot ce interesează funcţionarea Studio-ului, atât în ceeace priveşte situaţia personalului artistic, cât şi aceea a personalului technic şi administrativ.

Deasemenea se vor aplica Studio-ului toate regulile de administraţie, referitoare la venituri şi cheltuieli, prevăzute în lege pentru teatrele Naţionale.

In ce priveşte angajarea personalului artistic auxiliar necesar studio-ului, orânele de direcţie ale teatrului Naţional din Bucureşti se vor conforma normelor stabilite de art. 56 din legea teatrelor şi în general tuturor măsurilor de ordin administrativ şi technic fixate pentru prima scenă a teatrului Naţional din Bucureşti.

In virtutea caracterizării legale a Studio-ului derivând din natura şi structura acestui aşezământ de teatru, urmează ca toate dispoziţiunile de favoare cuprinse în art. 3 din legea teatrelor, să-şi găsească aplicaţia integrală la toate actele şi operaţiunile juridice sau financiare în legătură cu activitatea Studio-ului teatrului Naţional din Bucureşti".

D. ministru Radu Budişteanu a spus :

„Nu am intenţia să lovesc în români. Să se ştie limpede acest lucru. Dar nu-i mai puţin adevărat că este inadmisibil ca un actor al teatrului Naţional să fie salarizat cu 2.000 lei lunar. Pentru cei rămaşi în afară se pot găsi posibilităţi de ameliorare, când suma le 5.000.000 lei a teatrului Naţional va fi readusă şi când veniturile acestei instituţii vor fi în măsură să acopere toate cheltuelile. Pentru cei nemulţumiţi de aceste măsuri, se va institui o riguroasă comisie de examinare formată din sânul actorilor şi regisorilor, convins că tot ceeace este de prima mână se poate valorifica prin talent şi putere de creaţie.

Vreau să mă consideraţi în familia dvs. şi de aceea să lucrăm deschis. Nu am venit să sporesc greutăţile, ci am venit să colaborăm pentru ridicarea scenei româneşti.

Teatrul Studio care a fost astăzi integrat în organizarea acestei instituţiuni publice, şi care n'a avut până azi decât o existenţă de fapt, aş vrea să devie teatrul la care să văd venind, în special, cei ce se iniţiază în gustul artistic.

Nu exclud repertoriul străin, DAR VREAU PIESE NUMAI DIN LUMEA NESEMITA. Să încetăm cu spiritul bulevardier.

Anumite piese de factură intimă interesează numai o anumită pătură socială. Restituind scena românească Românilor nu m'am gândit să scad animaţia ei. Departe de mine gândul de a trage peste teatru cortina de plumb a plictiselii. Să nu confundăm însă boema exhibiţionistă cu adevărata artă.

Lucrările originale şi traducerile cărora nu le-a venit rândul să fie cercetate cu atenţie de către comitetul de lectură, căruia îi cer cea mai deplină obiectivitate dându-li-se posibilitatea de a fi jucate.

Criteriile obiectivităţii să dea roadele lor în aşa fel încât autorii autentici şi actorii de talent să se poată împărtăşi cât mai mult din lumea scenică.

O idee curată, atunci când este exprimată cu dezinteresare, rămâne în toată înălţimea ei ; când vine însă îmbrăcată cu interesul personal valoarea ei e nulă. Deaceea am hotărît că cine exercită o atribuţiune într'un anumit loc al ţării, nu mai poate exercita alta în celălalt loc. Trebue să opteze pentru una din ele.

Experienţa în cadrul activităţii acestui teatru nu mă va împiedeca să modific legea atunci când voiu găsi de cuviinţă că este necesară. Eu nu mă încurc în texte necorespunzătoare împrejurărilor. Legea este bună, atâta vreme cât dă expresiunea vieţii şi devine inaplicabilă atunci când o înăbuşe.

După aceea d. ministru Radu Budişteanu şi d.. secretar general Florin Em. Manoliu au discutat îndelung cu conducătorii şi actorii teatrului Studio intrat azi într'o nouă faţă a existenţii sale.

Şezătoarea literară a Societăţii scriitorilor români

Şezătoarea literară care urma să fie la teatrul Naţional, Duminică 25 August orele 10 dim., organizată de Societatea scriitorilor români pentru ajutorarea scriitorilor refugiaţi din teritoriile răpite, se amână pentru Duminică 22 Septembrie a. c. orele 10 dim., la acelaş teatru.

D. George Gregorian, membru în comitetul Soc. scriitorilor români, este delegat cu organizarea acestei şezători.

Memoriul brutarilor din Cluj pentru majorarea preţurilor maximale

Cluj, 22 Aug.

Breasla patronilor brutari din ţinutul Someş a înaintat primăriei municipiului Cluj, un memoriu, prin care referindu-se la scumpetea grâului, făinei şi transportului, s'a cerut ca preţul pâinei să nu mai fi fixat din oficiu ci să fie lăsat liber în comerţ.

Pentru cazul că se vor fixa preţuri maximale şi pe mai departe, breasla patronilor brutari cere majorarea preţurilor actuale, arătând că la Timişoara pâinea integrală s'a stabilit la 13 lei kgr., iar la Oradia la 14 lei kgr. în timp ce la Cluj preţul pâinei albe s'a fixat prin ultima ordonanţă la 13 lei, pâine semialbă la **12 lei şi pâine neagră la 11 lei.**

Comisia pentru examinarea preţurilor de pe lângă primăria municipiului Cluj sesizată de acest memoriu s'a întrunit aseară sub preşedinţia d-lui dr. Adam Popa, ajutor de primar studiind preţurile făinei, al grâului precum şi regia brutarilor.

In baza constatărilor făcute de comisiunea susamintită d. primar dr. Sebastian Bornemisa a dat o nouă ordonanţă prin care s'a fixat preţul de 12 lei şi 50 b. pentru pâine integrală.

Ordonanţa primăriei a fost trimisă rezidenţiei regale pentru aprobare şi va intra în vigoare imediat după afişare.

Preţurile celorlalte alimente au rămas neschimbate.

INSEMNĂRI ZĂRĂNDENE

Monumente istorice din ţara Zarandului

Biserica ortodoxă din Crişcior. — Valoarea istorică a bisericei şi măsurile ce-ar trebui luate pentru o mai bună ingrijire

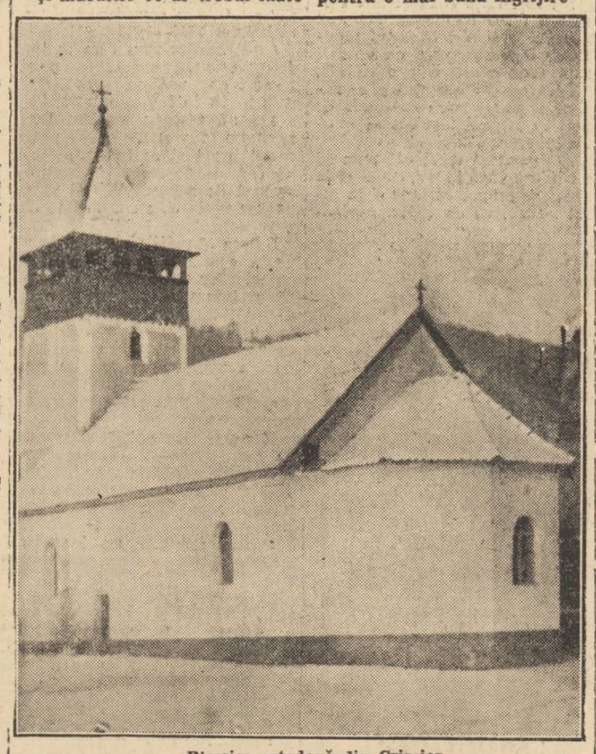

Biserica ortodoxă din Crişcior.

Brad, August

Dacă ai merge în cel mai neînsemnat sat din istorica ţară a Zarandului, dacă vei cerceta fiecare lăcaş de închinăciune, te vei minuna de vechimea bisericelor, de felul cum au fost lucrate de mâini româneşti cu veacuri în urmă. In fiecare biserică vei găsi existenţa etnică a poporului românesc din Ardeelul milenar, în fiecare vei găsi cele mai grăitoare documente, pentrucă ea a fost scutul de apărare a românilor contra tuturor uneltirilor din trecut. Ca nişte stânci de granit, românii au rămas, bisericele zidite cu mari sacrificii fiind un corolar al obârşiei lor pe pământul milenar.

Sunt multe biserici în ţara Zarandului care au vechime foarte mare. In seria de articole ce vom scrie în coloanele acestui ziar, vom desvolta pe larg vechimea şi importanţa lor, după cele mai precise documente.

Una din aceste biserici, este cea din Crişcior, care, credem că este cea mai veche biserică de piatră din ţara Zarandului. Valoarea ei istorică este foarte mare.

Dar această biserică este foarte interesantă şi din punct de vedere artistic. De sub cojile de var s'au desgropat picturi vrednice să ne uimească — fie prin vechimea lor — fie prin technica şi coloritul lor.

Pictura bisericei din Crişcior este mai veche chiar decât picturile din Bucovina.

„Atâta expresiune mistică. scria în coloanele acestui ziar d. prof. I. Simionescu, care a vizitat-o în 1933, *atâta putere de credinţă se trădează din trăsăturile simple ale chipurilor, încât dacă nu s'ar găsi pe pereţii bisericuţei din Crişcior, ci pe aci ai unei Santa Maria oarecare, ar fi atras desigur, pentru mai mult timp, privirea şi gândurile vreunui istoric al artei, poate tocmai prin contrastul dintre expresivitatea lor şi liniştea, singurătatea, ori chiar sălbătăcia locurilor în care a fost înălţată bisericuţa".*

Despre vechimea bisericei nu găsim nicăieri anul precis când a fost construită. Datorită faptului că s'au descoperit nişte picturi foarte vechi, s'a putut fixa şi timpul când a fost zidită.

Din cartea d-lui prof. Silviu Dragomir „Vechile biserici din Zarand", se ştie precis că a fost zidită de jupânul Bălea, după cum ne dovedeşte şi următoarea inscripţie din partea stângă a bisericei : *Robul lui D-zeu ctitorul jupânul Bălea prezintă mănăstirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu pururea Fecioarei Maria.*

In stânga chipului bisericei, este zugrăvită o femeie în aceleaşi atitudine de devoţiune. Faţa e stricată aşa de mult de loviturile de ciocan, încât nu se mai vede decât bărbia ovală şi o parte din profilul drept. Inscripţia de deasupra acestei figuri de femeie, este următoarea : *Roaba lui Dumnezeu jupăniţa Vişe.*

Datorită faptului că stăpânirea maghiară de atunci a căutat să distrugă tot ce-i românesc, a pus de a stricat şi această pictură, sub motivul că fac reperaţii. Este interesant că chipurile tuturor ctitorilor acestei biserici (cari sunt numai români) au fost găurite de loviturile de ciocan, pe când cei câtiva sfinţi favoriţi ai unguri-lor, se păstrează foarte bine.

Se ştia precis că acel Bălea şi soţia sa Visa sunt români — lucru ce mi-l confirmă şi costumele lor ce se pot vedea şi astăzi în pictură — şi pentru aceasta au căutat să distrugă totul.

„Figura frumoasă, scrie d. prof. Silviu Dragomir, *cu profilul lungăret, cu mustăţile subţiri, răsfrânte în jos pentru a încadra barba, înfăţişează cel mai vechiu portret cunoscut, pe care-l anem la românii din Ardeal. El reprezintă un tip caracteristic, pe care-l întâlneşti şi astăzi, adeseori, între ţăranii dene valea Crisului Alb"...*

Biserica din Crişcior, ar fi zidită în anul 1412

Nu pare a fi precisă această dată, mai ales că *„pisania"* — care va fi existat odinioară — nu ni s'a păstrat, astfel că pentru a fixa timpul când a fost clădită şi pictată biserica jupânului Bălea din Crişor, trebue să ne mulţumim cu inscripţiile ce ni le oferă figurile din naos şi picturile murale din afară. Toate acestea ne indică epoca dintre anii 1375—1595, deci după toate probabilităţile — este mai veche ca ori care altă biserică din Zarand.

Dar un lucru foarte dureros despre care am mai scris aici— este starea în care sunt lăsate ceste picturi de o valoare incalculabilă în arta bisericească din Ardeal.

S'au perindat pe pragul acestei bisericuţe nenumăraţi oameni sus puşi, au trecut pe aici şi foşti miniştri, dar nimeni nu s'a sesizat de valoarea acestor picturi, ca să se ia măsuri pentru a se păstra aşa cum au fost descoperite.

Am deschis un registru unde au semnat toţi vizitatorii şi unii chiar au promis luarea de măsuri dar cu durere bisericuţa aceasta atât de scumpă pentru istoria românilor ardeleni şi de pretutindeni a rămas ca la inceput.

Părintele Ştefan Perian, parohul bisericei a îngrijit-o bine şi a făcut diferite memorii, a spus la toţi reaua situaţie, dar nu s'a făcut nimic.

Pentru ca mândria românească ce-şi are rădăcinile înfipte în pământul sfânt al Ardealului milenar, să se păstreze veacuri de-a rândul, societatea monumentelor istorice ar trebui să intervină urgent pentru ca această valoroasă pictură să nu fie lăsată aşa, căci se va ruina cu siguranţă.

MICU DELABĂSEŞTI

Congresul voluntarilor de război

La Constanţa se va ţine la 25 August congresul Asociaţiei voluntarilor de război.

S'au luat măsuri pentru încartiruirea participanţilor.

Reducere de 50 la sută pe C. F. R. pentru Sâmbătă, Duminică şi Luni.

Cota apelor Dunării

DIN PORTURILE ROMANEŞTI

PORTURILE	Aug. 1940	
	22	23
Baziaş	194	—
Drencova	168	—
Orşova	246	—
T.-Severin	280	282
Cetatea	265	266
Calafat	358	257
Bechet	254	252
Corabia	240	237
T.-Măgurele	241	238
Zimnicea	273	270
Giurgiu	285	280
Oltenita	288	275
Călăraşi	274	263
Cernavodă	305	294
Hârşova	384	—
Brăila	380	369
Galaţi	372	362
Tulcea	259	252
Ismail		
Chilia		

IN SUS DE BAZIAŞ

PORTURILE	Aug. 1940	
	21	22
Regensburg	200	208
Hofkirchen	290	289
Passau	465	484
Linz	250	256
Struden	350	370
Viena	313	291
Bratislava	199	162
Komarno	—	316
Budapesta	251	256
Mohacs	329	310
Bogojevo	391	390
Novisad	328	328
Zemun	235	239
RAUL DRAVA		
Bares	—31	—30
Osijek	156	152
RAUL SAVA		
Brod	124	114
RAUL TISA		
Tokay	28	34
Seghedin	87	92
Tikel	294	299

Cutreerând ţara moţilor

Triumful ortodoxiei la Hălmagiu. — Coperativa sătenilor

Brad, 20 August

Când cobori din tren în gara Hălmagiu te întâmpină vreo şase birjari, şi fiecare te roagă să mergi cu trăsura lui, fiind cea mai bună.

Dacă nu vrei ca cei câtiva chilometri să-i faci pe jos, urci în aşa zisa trăsură, alături de alţi 4—5 călători.

Preţul este acelaşi Ori că merg cinci călători într'o trăsură, ori că merge unul, tot câte douăzeci lei ia de persoană.

In fine, cu hopuri şi necazuri am ajuns în piaţă. Era zi de târg.

Nu părea scump târgul de Sâmbătă din Hălmagiu, probabil pentru faptul că nu erau cumpărători.

In Hălmagiu sunt două biserici: una ortodoxă şi alta unită. Biserica unită are numai două familii de credincioşi şi a fost luată dela ortodoşi de Maria Tereza în anul 1752 şi dată celor uniţi.

Sub zugrăveala bisericii ortotoxe s'a descoperit o pictură foarte veche — în stil bizantin— datând din anul 1768 şi datorită unui oarecare Radu Zugravu, după cum se află scris la „poscomidier", avem aici o pictură de o mare valoare.

Un lucru dureros pentru ţinutul Hălmagiului, este starea tristă în care se află preoţii. Pe lângă salar mic, nu au case parohiale, nu au venituri, — populaţia fiind săracă. Preoţi tineri din alte părţi nu vin aici. S'a văzut că la concursurile organizate pentru ocuparea parohiilor vacante, nu s'a prezentat nici un preot, fapt ce ne dovedeşte reala noastră afirmaţie.

Părintele protopop Ştefan Bogdan ne informează că 'n curând P S. episcopul Andrei al Aradului va merge în protopopiatul Hălmagiu unde se va interesa de situaţia preoţimei, totodată luând şi iniţiativa de a construi case parohiale în acest protopopiat.

COOPERATIVELE ŢARANEŞTI

Un lucru, care poate fi admirat de toată populaţia din ţara motilor, este înfiinţarea unei cooperative în Hălmagiu.

Realele foloase aduse regiunei de această cooperativă, sunt foarte mari.

In toamna trecută a cumpărat toată producţia de mere dela populaţia regiunei şi magiunul scos din prune şi care era purtat dela un târg la altul, aici şi-a găsit cel mai bun cumpărător.

Deşi pornită la drum cu un capital mic, cooperativa din Hălmagiu a adus cele mai reale foloase populaţiei şi n'a existat un produs cât de neînsemnat al fructelor din regiune, care să nu fie cumpărat aici pe un preţ bun, oprind — prin aceasta — pofta tuturor străinilor de a cumpăra această producţie pe preţuri de batjocură.

In prezent cooperativa din Hălmagiu aprovizionează întreaga populaţie a regiunei cu strictul necesar. Am văzut aici porumb adus pentru oricâtă nevoie are populaţia şi care se vinde cu 190 lei măsura, în timp ce în piaţă se vinde cu 230—240 măsura. La fel, la această cooperativă, se găseşte sare şi este foarte regretabil că nu sunt posibilităţi pentru facerea unui depozit de petrol. Tot la această cooperativă am văzut pluguri de vânzare cu preţul de lei 1200—1400 lei, mai ieftin ca 'n prăvăliile evreeşti, de care sunt destul de multe în Hălmagiu.

Dar este urgent necesar un ajutor bănesc pentru cooperativa din Hălmagiu, pentrucă tot comerţul se află în mâna evreilor.

D. dr. Cornel Radu, preşedintele „Partidului naţiunii" din jud. Arad a promis un ajutor de 10 milioane regiunei Hălmagiului şi altor regiuni sărace; dar aici şi cu 2—3 milioane lei se pot face adevărate minuni.

Trebuie dat tot comerţul de aici în mâna românilor, ca şi hotelul şi restaurantul „Central" stăpânite azi de o evreică, a cărei fiică este căsătorită cu un intelectual român. Specula şi murdăria din acest restaurant, ar trebui să hotărască autorităţile competente la urgenta lui închidere.

Un lucru esenţial pentru cooperativa din Hălmagiu, este un mai mare ajutor bănesc şi tot odată să se dea posibilitate harnicilor români de aici, să se manifeste în comerţ.

Naţionalismul intransigent al băştinaşilor din regiunea Hălmagiului ni l-a confirmat şi o româncă din satul Aciua, care fiind în biroul d-lui pretor Victor Bărgău, a spus că atunci când ţara va avea nevoie de apărarea graniţelor, s'o cheme şi pe ea.

Şi pentrucă lupta pentru cauza naţională aci e atât de vie se cuvine a avea grijă cât de multă de această regiune...

MICU DELABĂSEŞTI

O nedreptate la mânăstirile Văratec şi Agapia

Piatra Neamţ, 18 August

După schimbarea comitetului de conducere a mânăstirii Văratec dela începutul lunei Iulie locuitorul Nec. Ispir, actualul primar al comunei Filioara, fost primar şi sub ultimul regim liberal, a fost numit administrator al moşiei mânăstirii Agapia în suprafaţă de 700 ha., precum şi administrator al moşiei Văratic cu suprafaţă de 630 ha., unde este plătit cu 2000 lei lunar şi alte avantagii.

Prin această numire a unui primar în alte două servicii, s'a creiat o sinecură, dar este şi peste putinţă ca acest primar care trebue să conducă o comună cu peste 5000 suflete, împărţită în cinci sate, pe o distanţă de 15 km., să mai poată administra şi două moşii cu două administraţii aparte, cu o întindere totală de peste 1400 ha., divizată în trupuri la 20-25 km. distanţă.

Primarul a mai obţinut prin un anume interpus, baraca de tăiat şi vândut carne în mânăstirea Văratec. Soţia sa este secretară a comunei, unde este primar, semnându-l şi rezolvând hârtiile în numele lui.

Care este situaţia astăzi în urma acestor acaparări de servicii ? Impătându-se ca să facă faţă tuturora lipseşte dela primărie câte două-trei zile pe săptămână, iar pe la mânăstire şi pe la moşii, rar dacă dă de două ori pe săptămână Zilnic se văd oameni aşteptând toată ziua pe la primărie, pe la poarta casei lui pentrucă au interese cu primarul.

Dar prin această numire, a unei persoane în trei servicii se calcă dispoziţiunile legii cumulului precum şi dispoziţiunile art. 14 şi 16 din codul funcţionarilor publici „Regele Carol al II-lea" din 1940, care spune lămurit că : nici un funcţionar public nu poate ocupa o altă funcţiune şi nici un funcţionar public nu poate primi două salarii.

A reclamat agronomul nedreptatea ce l s'a făcut, au reclamat oamenii că li se neglijează interesele, au reclamat şi maicile că oamenii din sat strică hotarele moşiei şi mută gardurile, păgubind mânăstirea, însă nu s'a ales nimic de aceste reclamaţii.

Din aceste cauze şi interesele comunei sunt neglijate. Are o biserică la care lucrează de 15 ani şi nu se mai termină, are o şcoală primară în ruină, are şoseaua Bălţăteşti-Văratec stricată complet de inundaţii şi timp de două luni n'a fost reparată. Din această cauză autobuzele care serveau mânăstirea şi-au suprimat cursele. Are drumurile prin comuna Filioara stricate de inundaţii, pe unde, pe timp ploios n'ai ce căuta.

Noi am relevat cele de mai sus şi sperăm că, cunoscând spiritul de dreptate de care este călăuzit în toate acţiunile I. P. Mitropolit Irineu, va fi readus la postul său fostul agronom, care este un om muncitor şi corect, iar primarul va fi trimis să-şi facă datoria pe care i-au incredinţat-o organele administrative.

Noile preţuri maximale la R.-Sărat

R.-Sărat, 21 August

Primăria oraşului nostru a emis o ordonanţă, cu fixarea noilor preţuri maximale la articolele de generală necesitate.

Astfel, *pâinea* albă, format corn, în greutate de 750 grame fără nici-o toleranţă, se va vinde cu 10 lei; pâinea neagră de 1 kg. şi 500 gr. cu toleranţă până la 50 grame, format rotund, lei 17.

Pâinea albă (calit. I) va fi fabricată din făină de grâu calit. I, extracţie 30 la sută, iar pâinea neagră din făină calit. II, extracţie 38 la sută. Fiecare brutărie sau debit de pâine vor avea afişate în localul respectiv placarde cu inscripţia „cereţi cântărirea pâinei" şi pe tarabe vor pune, la dispoziţia cumpărătorilor, cântare (tirizii) cu greutăţile respective, pentru cântăritul pâinei. Brutarii sunt de asemeni obligaţi, să aibe spre vânzare, până la ora 10 dim. cel puţin, pâine de calit. II în cantităţi îndestulătoare pentru satisfacerea nevoilor totale ale populaţiei, iar cei ce nu vor avea, vor fi obligaţi a vinde pâinea de calitate I, cu preţul fixat pentru pâinea neagră.

La *carne* s'au fixat următoarele preţuri: carnea de vacă 35 lei kg., antricotul de vacă 36 lei kg., muşchiu de vacă 38 lei kg., carnea de porc 44 lei kg., antricot de porc 48 lei kg., carnea de oaie şi batal 26 lei kg. Grăsimi animale: slănina şi osânza de porc 48 lei kg., seul de la rinichi 34 lei kg., seul de rând 22 lei kg.

La *păsări:* găini grase mari 100 lei perechea, găini grase mici 80 lei perechea, pui de găină 50 lei perechea, ouăle de găină 1,50 lei bucata.

Se interzice cu desăvârşire precupeţilor de păsări, să mai exercite acest comerţ, atât la cumpărare cât şi la vânzare, fără autorizaţia specială a primăriei. Precupeţii, cari aduc păsări direct de la ţară, pe lângă autorizaţia scrisă a primăriei, trebue să facă dovada cu adeverinţă de la primăria comunei de unde au cumpărat, iar vânzarea păsărilor o vor face numai în piaţa oraşului.

Peştele proaspăt şi sărat, provenit din bălţile statului, se va vinde cu un beneficiu (inclusiv cheltuelile) de 12 la sută asupra preţului de cost prevăzut în facturile originale, pe cari pescarii să le aibă asupra lor şi să le prezinte oricui la cerere; iar pentru peştele provenit din bălţile din jud. R.-Sărat, se va face dovada preţului de cost cu certificatul primăriei respective, privitor la preţul cu care s'a vândut peştele în acea zi.

Transporturi cu trăsura: de la gară în oraş şi vice-versa 20 lei o cursă, în cuprinsul oraşului 15 lei, din oraş la regimente 25 lei; ora 80 lei.

Cetăţenii sunt obligaţi să nu plătească preţuri mai mari decât cele fixate de autoritatea comunală, cu aprobarea rezidenţei regale a ţinutului Dunărea de Jos; sunt obligaţi de asemeni să semnaleze organelor comunale şi poliţieneşti pe acei comercianţi, cari vor plăti preţuri mai mari.